

■ Död och Sorg

2021-01-08

Böcker för barn och ungdomar

Innehåll:

- Allmänt om död och sorg
- Om att förlora en förälder
- Om att förlora ett syskon
- Om att förlora en mor- eller farförälder
- Om att själv dö
- Om att förlora en vän
- Om att förlora ett husdjur

Allmänt om död och sorg

Aminoff, Maria

Oliver och sorgen (2016)

Papegojan George är en stor och viktig del av Olivers vardag. På väg till och från lekplatsen brukar han, mamma och Emma titta in och hälsa på honom. En dag är buren tom... Oliver och sorgen är en bok om åldrande, sjukdom och död - sorgprocessen - ur ett barns perspektiv. **3-6 år ca**

Crowther, Kitty

Lilla Döden hälsar på (2012)

När Lilla Döden kommer för att hämta människor blir de rädda för henne, men inte flickan Elsewise, som har längtat efter henne och inte alls är rädd. De två bli goda vänner. En dag måste Elsewise ge sig av till ett annat liv. En finstämd berättelse om vänskap och saknad. Crowther har belönats med ALMA-priset. **Bilderbok från ca 3 år.**

Danielsson, Mattias, Caroline Ginner och Eva Lindström

Så känns sorg (2007)

Faktabok med barn som berättar om svåra sorgupplevelser i intervjuer, egna texter och dikter. Författarna har också intervjuat en psykolog om sorg och boken innehåller en nyskriven novell av Ylva Karlsson. **Från ca 9 år**

Dyregrov, Atle

Sorg hos barn : en handledning för vuxna (2007)

Boken tar upp barns tankar och reaktioner när döden drabbar föräldrar, syskon, vänner, far- och morföräldrar. Boken ger många praktiska råd och principer för hur man på ett bra sätt tar hand om barnen när den närmaste familjen drabbas av ett dödsfall. **En bok för vuxna som möter sörjande barn.**

Dyregrov, Atle

Att ta avsked : ritualer som hjälper barnet genom sorgen (2009)

I boken ges konkreta råd inför ett barns möte med döden. Boken vänder sig till dig som i din yrkesverksamhet möter barn i sorg. Den vänder sig också till dig som arbetar professionellt med visning och begravning och till dig som är förälder eller anhörig. **En bok för vuxna som möter sörjande barn.**

Ekvik, Steinar

Tysta tårar : när barn sörjer (2005)

Ofta känner vi oss osäkra på hur vi ska hantera barns sorg. Frågorna blir många. Hur öppna kan vi vara mot barnen om det som hänt? Hur närmar vi oss barnen om de stänger in sin sorg och inte vill tala om sin förlust? Barn upplever och förstår mer än vi vuxna ibland tror - även de mycket små barnen. Det är därför viktigt att ta dem på djupaste allvar. Tysta tårar ger en inblick i barns tankar och upplevelser kring sorg och saknad. En bok om hur vi tillsammans med barnen kan genomleva tunga tider och hur vi kan hjälpa dem. **En bok för vuxna som möter sörjande barn.**

Eriksson, Amanda

Mitt svarta liv (2007)

Ur ett tydligt barnperspektiv sätter Amanda Eriksson ord och bild på en av dödens ritualer - begravningen. Efter en avlägsen släktings begravning vill flickan i berättelsen leka begravning med en död mus och plötsligt drabbas hon av insikten om hur sorglig döden är. **Bilderbok från ca 3 år.**

Forsaeus, Lena

Nils och den blinkande stjärnan (2016)

Lena Forsaeus önskan med den här boken är att den ska ge tröst och hopp till de som förlorat ett barn och ett syskon, samt att även ge andra en inblick i situationen. Nils börjar i förskoleklass. Det är stort. När sedan fröken säger att barnen för en gemensam presentation ska ha med sig ett foto på sin familj, blir Nils orolig. Hur ska han berätta om sin storasyster Majken, som är död? **Kapitelbok från ca 6 år.**

Gerger, Eva

Prata med barn i sorg (2018)

Prata med barn i sorg är en enkel handbok som kan summeras i en enda mening: Så här gör du för att prata sorg med barn – här och nu. Den riktar sig främst till yrken som arbetar med barn, liksom vårdpersonal, lärare och människor inom socialtjänsten men kan lika gärna läsas av vem som helst som vill lära sig mer om sorg. **En bok för vuxna som möter sörjande barn.**

Groth, Julia

Lilla grodan, morfar och döden (2019)

En kväll efter att morfar läst klart godnattsagan frågar lilla grodan: Morfar, vad händer när man dör? När morfar tänkt efter en stund börjar han berätta om de idéer och tankar som finns om döden. Han berättar om att födas på nytt som vattenbuffel, om fester med en massa fläsk, om himlar fyllda med musicerande änglar och om spöken som rör sig som superhjältar genom väggarna. För det är väl ingen som riktigt vet vad som händer sen? **Bilderbok 3-6 år**

Helland Larsen, Elisabeth och Schneider, Marine

Jag är döden (2019)

En poetisk bilderbok om döden. Okomplicerat och vackert om det som ofta är svårt att sätta ord på. Läs även *Jag är livet*.

Finstämnda, tankvärda berättelser som öppnar upp för samtal om svåra ämnen.

Passar barn i alla åldrar

Höjer, Dan och Gunilla Kvarnström

Kärlek och sorg (1999)

Faktabok som bygger på Dan Höjers författarbesök i skolor och de brev som blev följderna. Först handlar det om kärlek, dess biologi, kemi och känslösvallningar, sedan om döden som hör ihop med livet och kärleken. Åldrande, olika seder, skrock, tro, nära döden-upplevelser och sorg är viktiga avsnitt. **Från ca 9 år.**

Larén Sanna, Norin Anna

Billie Lou och Lille Bo på begravning (2019)

Billie Lou och Lille Bo är bästa vänner. Förra fredagen dog Lille Bos farfar och idag ska han begravas. Billie Lou ska också följa med på begravningen. Lille Bos pappa har sagt att på begravningar gråter och sjunger man samtidigt, fast Billie Lou och Lille Bo har bara lärt sig att skratta och sjunga samtidigt. - Vi får hjälpas åt, säger Billie Lou. En berättelse ur barnets perspektiv, där sorgen och allvaret blandas med humor och värme. **3-6 år ca**

Larén Sanna, Norin Anna

Billie Lou och Lille Bo : livets sista bästa dag (2019)

Billie Lou och Lille Bo är ute och cyklar. På cykelturen träffar de på en katt med en tant. Katten heter Ro och idag är det Ros sista dag i livet. Det är så tråkigt att man måste dö på sin sista dag i livet, tycker Billie Lou och Lille Bo. Det är ju då man vill göra massa roliga grejer. Men man behöver ju inte bara dö på sin sista dag!
Billie Lou och Lille Bo Livets sista bästa dag är en berättelse ur barnets perspektiv där sorgen och allvaret blandas med humor och värme. **3-6 år ca**

Mundy, Michaelene (2010)

Vad händer när någon dör? : en bok för barn om döden och begravningar

Genom att skingra det mystiska kring döden och begravningar hjälper illustrerade bok vuxna att förklara för barnen hur vi genom glädje och sorg minns vår älskade anhörige eller vän. En bok för barn om döden och begravningar. **En bok för vuxna som möter sörjande barn.**

Nilsson, Ulf

Adjö, herr Muffin (2002)

Herr Muffin är ett marsvin som bor i ett litet kartonghus med brevlåda. Nu är han gammal och trött och hans tid är snart förbi. Hans matte skriver tröstande brev till honom med funderingar kring döden. Hon förstår att han snart kommer att dö. Boken genomsyras av en förundran över dödens mysterium. **Bilderbok från ca 3 år.**

Ohlsson, Christina

Det magiska hjärtat (2016)

En skildring av hur man som barn närmar sig den ogripbara frågan om döden. Robertas bästa vän Charlotte är svårt sjuk. Hon behöver ett nytt hjärta och det är bråttom. På en auktion hittar Roberta en jordglob som hon får veta är magisk. Om man lyckas utföra ett mycket speciellt uppdrag kan den uppfylla en önskan. Genast ser Roberta en chans att rädda Charlotte! En rörande och fängslande bok för alla som funderar kring livet, sjukdomar och döden. **Kapitelbok. 9-12 år.**

Oskarsson Marie, Raghunath, Jeeva och Andersson, Kenneth

Masken (2019)

Gänget har hittat en mask. Den är jättedöd. Och eftersom den är jättedöd så vet de att den måste begravas. Alla går in med 100 procent engagemang för begravningen och för att den ska bli så fin som möjligt. Först när den saknade och älskade masken väl ligger i jorden börjar de fundera vad händer nu? Är masken ett skelett nu? En humoristisk och tankeväckande bok för både små och lite större barn om vad som kan tänkas hända efter döden. **Från ca 2-3 år**

Persson, Jennie

I mitt hjärta finns du kvar : om sorg och saknad (2017)

Om unga människors upplevelser av förlust, men även om tröst och hopp och hur man går vidare, hur sorg kan ta sig uttryck och råd för den som sörjer. Jennie Persson har intervjuat barn som har erfarenhet av sorg och saknad. Genomgång av hur det går till vid en begravning. **Kapitelbok från ca 9 år.**

Polfeldt, Lotta

Kompisboken om sorg (2006)

Boken handlar om hur barn och ungdomar som mister en förälder eller ett syskon vill bli bemötta av sina kompisar. Det genomgående budskapet är att "man är inte sorgen" även om det är en ofrånkomlig del av ens liv. Kompisar är ett viktigt stöd i sorgprocessen. **Från 9 år.**

Rut & Knut tittar ut på liv och död: änglar och navelsträngar (2003)

Del i faktabokserie med Rut och Knut som här lär sig om liv och död. Frågor som tas upp är bl.a. hur ett barn blir till, varför vi lever, varför alla måste dö och om vad som händer då. **Faktabok från ca 5 år.**

Saler, Karin

Dom som är kvar (2014)

Hur vardagen sakta letar sig tillbaka i en sörjande familj. Med små medel, och i kvalificerat samarbete mellan text och bild, gestaltas vilsheten och tomrumskänslan i sorgen och samtidigt visas hur de första tecknen på fortsatt liv kan se ut. En berörande och angelägen bilderbok som växer för varje läsning." Sorg. Hur lever man med den? Hur fortsätter man efter att allt har tagit slut? Hur gör dom som är kvar? **Bilderbok från ca 3 år**

Sandelin, Annika och Bondestam, Linda

Silkesapans skratt (2019)

Hur kan någon som alltid funnits vara död? Silkesapans skratt ryggar inte för att berätta om sorgen i all sin svarthet men boken är trösterik för barn som mist någon älskad, eller kanske bara grubblar över döden. **Bilderbok 3-6 år**

Stalfelt, Pernilla

Dödenboken (2010)

Fantasifull och humoristisk bok om döden i alla dess olika facetter. Pernilla Stalfelt berättar om hur allt förr eller senare dör – vilka som kan dö, vad som händer när någon dött, vart man kan tänkas komma efter döden m.m. Författaren visar stor respekt för olika synsätt kring döden och gör det med värme och medkänsla.

Faktabok från ca 3 år.

Susso, Eva

Alla frågor sig varför (2017)

Varför måste man dö? I *Alla frågor sig varför* möter vi barn som ställer frågor om sådant vi alla funderar på, och ett antal filosofer ur historien som försökt besvara dessa eviga livsfrågor. En tankebok som låter läsaren, oavsett ålder, känna att den inte är ensam om att ställa sig svåra, existentiella frågor. **9-12 år**

Yumoto, Kazumi

Vänner (2009)

Tre japanska 12-åriga pojkar funderar över livets mysterier. Mest fascinerade är de av döden. Ingen av dem har sett en död människa. Men den där gamle gubben i det fallfärdiga huset en bit bort, borde inte han vara på väg att dö snart? Pojkarna bestämmer sig för att spionera på honom. **Kapitelbok från ca 10 år.**

Wirsén, Stina

Vem är död? (2010)

En bok för små barn om starka känslor. Fågels farfar är död och fågels pappa är jätteledsen. Under hemvägen efter begravningen funderar fågel över vad som nu händer med farfar. Han kanske blir en fjäril? **Bilderbok från ca 3 år**

Wirsén, stina

Död (2016)

Liten Skär och lilla Ärtan har hittat en blomma! Och titta där, en fågel! Men, varför flyger den inte? Är den död? En bok i samma anda som *Vem är död?*, men för de riktigt små. En bok att samlas kring, samtala om och växa med! **Bilderbok för de riktigt små.**

Om att förlora en förälder

Ahlin, Karin

Kom sol! (2015)

Det börjar med att Malva får reda på att mamma har cancer och slutar när hennes upp- och nervända tillvaro sakta men säkert börjar få styrfart igen efter mammans död. *Kom sol!* - en hoppfull titel på en både smärtsam och inträngande berättelse - är en välskriven bok där författaren har valt att spegla händelserna utifrån ett barnperspektiv, men handlar också om vad som händer i en familj som drabbats av en svår sjukdom. **Kapitelbok från ca 6 år.**

Barlach, Peter

Inte bara tennis (2007)

Första delen i en serie om John som bor med sin mamma, pappa, storasyster och hund. John går i sexan, hänger med kompisar och tränar tennis. När mamman omkommer i en bilolycka rasar hans värld samman. Efter ett långt sorgearbete hittar pappan och barnen långsamt tillbaka till nya livsmönster. **Kapitelbok från ca 10 år.**

Berg, Mia

Dödsviktigt (2012)

Dödsviktigt handlar om hur det kan vara när man mister en förälder och hur man som kompis kan stötta och hjälpa den som är utsatt. I boken berättar fyra kända personer om hur det var när de som barn förlorade en förälder. De visar att livet kan bli bra ändå och att de flesta lär sig leva med sorgen och saknaden. **Faktabok från ca 12 år.**

Du är hos mig ändå : ungdomar och barn om att mista en förälder : berättelser, redaktör Suzanne Sjöqvist (2005)

En bok om att förlora en förälder som främst är tänkt för äldre barn och tonåringar. Författaren lät ett antal barn och tonåringar i Sverige skriva sin historia. Här återges berättelser skrivna av femton söner och femton döttrar. Kan även läsas av dem som kommer i kontakt med unga som förlorat en förälder. **Faktabok från ca 12 år.**

Ehring, Anna

Syltmackor och oturslivet (2010)

Om Nisse, 11 år, som nyligen mist sin mamma i cancer. Pappan försöker hålla ihop familjen, men kan inte hantera sin egen sorg. Nisse kallar sitt liv för "otursliv", men han har också tur som får hjälp av ansvarstagande vuxna, kompisar och en viss ödla som accepterar honom precis som han är. **Kapitelbok från ca 9 år.**

Gregersen, Sofia

Pappa är sjuk (2107)

Pappa är sjuk. Han har en sjukdom i huvudet. Då fungerar inte hjärnan som den ska. Och då fungerar inte kroppen som den ska. Men i början är pappa ganska som vanligt. Pappa är sjuk är ett barns okomplicerade berättelse om hur det kan vara att leva i en familj där en av de vuxna blir svårt sjuk och dör. **Bilderbok från ca 3 år.**

Hasselberg, Andreas (2013)

Himlen suger

Fellan har förlorat sin mamma i cancer och saknar henne så det gör ont. Inget blir sig likt i familjen, men det går att hitta nya vägar. Lågmäld bok att läsa tillsammans med barn och samtala kring död, cancer, saknad och sorg utifrån. **Bilderbok från ca 5 år.**

Hasselberg, Andreas

Hej då mamma! Vi hörs! (2016)

Fellans mamma har dött i cancer och det är begravningsdag. Fellan stänger in sig på sitt rum och är ledsen och arg. Varför skall han behöva gå på begravningen, mamma finns ju inte mer? Med små medel lotsar författaren oss igenom hur en förälders begravning kan upplevas av två syskon. En bok att samtala med barn om och helst innan ett barn ställs inför faktum att en förälder redan är död. **Kapitelbok från ca 6 år.**

Hole, Stian

Annas himmel (2013)

Om Anna som förlorat sin mamma. Anna pratar växelvis om sin mamma och går in i en fantasi där hon föreställer sig mammans tillvaro på andra sidan. Stian Hole beskriver på ett känsligt sätt en del av sorgearbetet. Det är en gripande skildring av kärleksfulla relationer, sorg och fantasins läkningspotential. **Bilderbok från ca 4 år.**

Jonsson, Petra

Superhjälten och mirakelpojken (2007)

Superhjälten var sex år och den modigaste som fanns i hela universum.

Mirakelpojken var bara fyra månader, men hade redan hunnit uträtta mirakel bara genom att komma till världen. En dag hände det fruktansvärda. Deras mysiga, roliga, busiga Pappas hjärta gick sönder. **Kapitelbok från ca 6 år**

Kuipers, Alice

Livet på en kylskåpsdörr (2008)

Genom lappar på kylskåpsdörren kommunicerar tonårsflickan Claire och hennes ensamstående, heltidsarbetande mamma. En dag drabbar verkligheten dem med full kraft. Mamman blir svårt sjuk i cancer och tiden närmar sig för när de inte längre får vara tillsammans. **Ungdomsbok från ca 12 år**

LaFleur, Suzanne

Kram från Alice (2010)

Alice, 11 år, och hennes mamma överlevde den olyckan som tog pappa och lillasysters liv. Alice får klara sig själv efter att mamman försvinner spårlöst. Men så kommer mormor, som tar med sig Alice hem. Där kan hon bearbeta saknaden efter de döda och sveket från mamman. Drabbande om utsatthet och sorg. **Kapitelbok från ca 10 år.**

Lindgren, Barbro

Andrejs längtan (1997)

Andrej letar efter sin mamma. När hon fanns bodde han i hennes mage. Där fanns ett litet hus, en fin trädgård, ett äppelträd och en gratisaffär. Men allt det där försvann när Andrejs mamma födde honom. Han letar längs S:t Petersburgs gator. *Andrejs längtan* är en saga, som skildrar förlust, längtan och glädje. **Bilderbok från ca 3 år.**

Matson, Morgan

Fyra dagar, fyra nätter (2011)

Amys pappa har dött i en trafikolycka. Amy, 17 år, känner sig ansvarig för pappans död och vägrar köra bil sedan olyckan. Under en roadtrip tvärs över USA tillsammans med vännen Roger får Amy efterhand mer och mer kontakt med sina känslor och sin sorg men också sin livsglädje. **Ungdomsbok från ca 13 år.**

Nelson, Jandy

Jag ger dig solen (2014)

I detta dramatiska relationsdrama lär vi känna tvillingarna Noah och Jude som tacklar en livskris på olika sätt. Vid 13 års ålder dör deras mamma i en bilolycka. Allt förändras, inte minst tvillingarnas relation. Hur går man vidare när det värsta sker? **Ungdomsbok från ca 15 år.**

Ness, Patrick

Sju minuter över midnatt (2012)

Varje natt vaknar Connor sju minuter över midnatt. Hemska mardrömmar stör hans sömn. Även till vardags har Connor det jobbigt. Hans mamma är svårt sjuk i cancer och hans pappa är frånvarande. En natt väcks Connor av ett uråldrigt monster utanför fönstret. Tänkvärd berättelse om ensamhet och sorg. **Ungdomsbok från ca 12 år.**

Nilsson, Moni

Så mycket kärlek kan inte dö (2018)

Leas mamma ska dö. Lea hatar läkarna som inte kan ge henne rätt medicin och slangarna under mammas näsa och hennes andfådda andetag. Och hon hatar Noa, som varit hennes bästis hela livet men inte är det längre. Men livet pågår ändå, med mamma, pappa och storebror Lucas. **Kapitelbok från ca 9 år.**

Nordin, Sofia

En sekund i taget (2013)

Hela Hedvigs familj har dött i en mystisk feber. När hon lämnar hemmet ser hon döda människor överallt på gatorna. Finns det några människor kvar i världen? Hedvig får kämpa för att överleva. Dystopi om hur man överlever och hanterar känslan av att förlora allt. **Ungdomsbok från ca 12 år.**

Oates, Joyce Carol

Efter kraschen tog jag mig samman, bredde ut mina vingar och flög iväg (2007)

Jenna och hennes mamma frontalkrockar med en lastbil och mamman dör. Jenna vaknar upp svårt skadad på intensivvårdsavdelningen där hon kämpar för att få kroppen att fungera igen. Hon brottas också med sorg och skuld känslor över att kraschen kanske var hennes fel. **Ungdomsbok från ca 15 år.**

Pajak Zowczak, Patty

Kära döden (2014)

En bok om sorgen efter att oväntat mista en närstående, i det här fallet en pappa. Modern försvinner in i sin sorg och storasystemens tårar rinner hela tiden. Mellersta systemen sörjer oavbrutet men har ingen att prata med om döden – tills hon hamnar i en sorgegrupp. **9-12 år.**

Rottböll, Grethe

Jon har ett svart hål i sitt röda hjärta (2013)

Jons snälla och glada pappa är död och Jon kan inte förstå varför just hans pappa har dött. Jon har ett svart hål i sitt hjärta, så mycket saknar han pappa. Men så börjar Jon minnas allt som var bra med pappa, och mamma säger att pappa alltid kommer att finnas inom Jon. Boken passar för både yngre och äldre barn. **Bilderbok från ca 3 år.**

Sones, Sonya

En sån där vidrig bok där mamman dör (2012)

Ruby är 15 år. Hennes mamma har precis dött och den far hon aldrig haft kontakt med öppnar nu sin lyxvilla i Los Angeles för henne. Det är med blandade känslor hon lämnar Boston, sin bästis, sin pojkvän och sin moster. Mötet med fadern medför en hel del överraskningar om Rubys liv och om hennes mor. **Ungdomsbok från ca 12 år.**

Thydell, Johanna

I taket lyser stjärnorna (2003)

Jenna är 13 år och i taket i hennes rum har hon och mamma klistrat upp stjärnor som lyser i mörkret. En bok om det svåraste svåra - en mamma som är döende i cancer, om att vara stark och svag på samma gång och om den första kärleken som ingen annan kan förstå. Boken har filmatiserats. **Ungdomsbok från ca 12 år.**

Ugglan, Ylva

Min mamma bor på en stjärna (2005)

Henrietta är en ung tjej som förlorat sin mamma. Henrietta kan inte längre koncentrera sig i skolan, bästa kompiserna stöts bort, familjen är trött och tårarna är aldrig långt borta. Som tur är finns hopp och tröst i en lyssnande farmor och en längtan att förstå och bli lycklig igen. Boken är lättläst. **Kapitelbok från ca 9 år.**

Wahldén, Christina

I gryningen tror jag att mamma ska väcka mig (2010)

Ombeni är 16 år och har flytt från krigets Kongo till Sverige. Hon har bevittnat fruktansvärt våld. Föräldrarna och brodern är mördade och hon vet inte om systrarna är i livet. Ingen förstår vad hon varit med om, varken handläggaren på Migrationsverket, läraren eller klasskamraterna. **Ungdomsbok från ca 15 år.**

Om att förlora ett syskon

Aerts, Jef

Större än en dröm (2013)

En liten pojke längtar efter sin storasyster som dog innan han föddes. Han har bara sett henne på foto, men en natt står hon bredvid hans säng och tar med honom ut på en cykeltur och de upplever naturen, sjukhuset hon låg på och graven. Boken skildrar fint ett barns existentiella funderingar kring döden. **Bilderbok från ca 4 år.**

Ali, Lewis

Världens ände (2013)

På en boskapsranch i Australien bor Danny, 13 år. Det är dags för den årliga indrivningen, men i år är inget sig likt. Hela familjen är drabbad av sorg efter storebror Jonnys plötsliga död. På gården bor också engelska Liz och av henne får Danny hjälp att hantera livet och sorgen efter brodern. **Ungdomsbok från ca 12 år.**

Bengtsson, Elin

Mellan vinter och himmel (2013)

Andreas är femton år och ska snart dö. Alla hanterar det på sitt sätt. Mamman är överbeskyddande, pappan glider undan och storebror Martin flyr in i sitt gitarrspelande. Andreas själv sitter mest framför teven. I hemlighet skriver Andreas upp tre saker han måste hinna med innan han dör. **Ungdomsbok från ca 14 år.**

Davidsson, Cecilia

Lill-Pär och jag (2013)

Maja med sin familj i ett fattigt litet torp på landet. Majas lillebror Lill-Pär ligger för döden. Familjen vakar över honom och till slut dör han. Maja får väldiga samvetskval då hon ofta önskat honom död för att få mer tid och kärlek av mamman. Det strävsamma livet återgår, men inget blir riktigt som förut. Bra högläsningbok. **Kapitelbok från ca 6 år.**

Eng, Maria

Länge leve fantasin : en lekfull bok om döden (2018)

Sara och Hilma är systrar och lever i en helt vanlig ovanlig familj. En dag blir Hilma sjuk och kan inte bli frisk igen. En dag finns inte Hilma mer. Känslor, döden och fantasins kraft det är vad den här sagan kommer handla om. **Bilderbok från ca 3 år.**

Forsaeus, Lena

Ballonger mot himlen (2018)

Nils har en storasyster som är svårt sjuk i cancer, hon heter Majken och är ofta på sjukhuset. En dag så dör Majken. Föräldrarna är väldigt ledsna och gråter mycket, men det gör inte Nils. Han tycker att det ledsna känns som en klump i magen, och man kan ju vara ledsen fast man inte gråter. En fin berättelse om hur det kan vara när man mister någon, och hur man kan tänka kring döden. **Kapitelbok från ca 6 år.**

Hedin, Annica

Stig (2018)

En vacker och stark bok om att mista en bror, berättad i jag form av den avlidne Stigs bror. Berättelsen börjar med "en vanlig fiskpinnemiddag". En stol vid bordet är tom. Där brukade Stig sitta. Nu är han död efter svår sjukdom. Den berättande brodern lever med ett hål överallt och det är bara han som ser det, verkar det som. En vändning i sorgen kommer, när familjen postumt firar Stigs födelsedag.. *Stig* är en bok att läsa och prata om efteråt. Berättelsen är trots ämnet hoppfull, dessutom lättbegriplig och tydlig. **Bilderbok från ca 3 år.**

LaFleur, Suzanne

Kram från Alice (2010)

Alice, 11 år, och hennes mamma överlevde den olyckan som tog pappa och lillasysters liv. Alice får klara sig själv efter att mamman försvinner spårlöst. Men så kommer mormor, som tar med sig Alice hem. Där kan hon bearbeta saknaden efter de döda och sveket från mamman. Drabbande om utsatthet och sorg. **Kapitelbok från ca 10 år.**

Lindgren, Astrid

Bröderna Lejonhjärta (1973)

Den välkända berättelsen om den dödssjuka pojken Skorpan som räddas i en brand av sin storebror Jonatan som själv omkommer. När även Skorpan dör, möts de i den till synes trygga Körsbärsdalen i Nangijala. Men Nangijala hotas av den grymme Tengil och draken Katla. En vacker saga för alla åldrar om ont och gott, död och uppståndelse. Boken har filmatiserats. **Kapitelbok från ca 6 år.**

Mattsson, Jens

Vi är lajon! (2019)

Lillebror och storebror har världens bästa lek ihop. De är farliga lajon på savannen. En dag blir storebror sjuk och orkar bara ryta lite svagt när lillebror vill leka. Men lajon vill inte sitta fast i några slangar och på sjukhuset finns det gott om byten... Ömsint, humoristiskt och hjärtskärande vackert om den helande leken och om kärleken mellan två bröder. Öppet slut. **Bilderbok 3-6 år.**

Nelson, Jandy

Himlen börjar här (2010)

17-åriga Lennie lever sitt liv i skuggan av sin utåtriktade syster Bailey och trivs bra med det. Plötsligt en dag dör Bailey i en hjärtattack. Sorgen och saknaden är oändlig och Lennie drar sig undan alla i sin närhet. Samtidigt drabbas hon för första gången av kärlek och passion i form av den nyinflyttade killen Joe. **Ungdomsbok från ca 15 år.**

Nordin, Sofia

En sekund i taget (2013)

Hela Hedvigs familj har dött i en mystisk feber. När hon lämnar hemmet ser hon döda människor överallt på gatorna. Finns det några människor kvar i världen? Hedvig får kämpa för att överleva. Dystopi om hur man överlever och hanterar känslan av att förlora allt. **Ungdomsbok från ca 12 år.**

Pitcher, Annabel

Min syster är i tusen bitar (2012)

Jamies storasyster Rose dog i en terrorattack i London för fem år sedan. Familjen slås i spillror: mamman lämnar hemmet, fadern flyr in i alkoholen och Jamies syster slutar äta. Men Jamie kommer knappt ihåg sin syster. Rolig och samtidigt sorglig bok om hur det kan vara att leva i frånvaron av en älskad person. **Ungdomsbok från ca 12 år.**

Peter Pohl

Jag saknar dig, jag saknar dig (1992)

Boken bygger på en verklig händelse, upplevd av medförfattaren Kinna Gieth. Cilla och Tina är tvillingsystrar, snart 14. När de springer över vägen för att ta skolbussen blir Cilla påkörd och dör. Tinas liv förändras i grunden och hon tvingas leva ensam kvar med sin sorg och smärta. Boken har filmatiserats. **Ungdomsbok från ca 12 år.**

Peterson, Hans

Joel är död (2012)

Linus är en helt vanlig kille. Och han har en helt vanlig storebror, Joel. Men Joel dör, och Linus blir ensam kvar. Dagarna går. Linus är ledsen. Men han förstår att Joel finns kvar. Inne i Linus. För alltid. En gripande berättelse om det ofattbara - att mista en familjemedlem. **Kapitelbok från ca 9 år.**

Pohl, Peter

Jag är kvar hos er (2000)

Anna, 15 år, lider av en obotlig sjukdom som kommer att ta hennes liv. Hennes historia berättas av henne själv och hennes närmaste. Under ett år beskrivs sjukdomsförloppet och Annas kamp. En stark och engagerande berättelse, som kan ge tröst åt andra i liknande situation. **Ungdomsbok från ca 12 år.**

Stark, Ulf

Min syster är en ängel (1996)

Ulf har en syster som är en ängel. Hon dog i mammas mage innan hon ens hunnit bli född. Men hon lever högst påtagligt i sin brors fantasi och han ser henne överallt. Hon är den bästa syster man kan ha, både snäll och kul, men eftersom hon inte fått någon uppfostran är hon också vild och fräck. **Bilderbok från ca 3 år.**

Om att förlora en mor- eller farförälder

Aakeson, Kim Fupz

När farfar blev ett spöke (2004)

Erik är i femårsåldern och hans farfar är hans bästa vän. En dag dör farfar och mamma säger att han blivit en ängel. Men på nätterna får Erik besök av farfar som har blivit ett spöke. Tillsammans vandrar de tillbaka i tiden och minns allt de gjort. En varm och innerlig berättelse om att mista en kär vän. **Bilderbok från ca 3 år.**

Doyle, Roddy

Mary, spöket och resan genom natten (2013)

Tolvåriga Mary O'Haras mormor Emer är döende. Varje kväll besöker Mary henne på sjukhuset. En dag dyker en mystisk kvinna upp som visar sig vara Emers döda mor som inte lämnat sin dotter. Nu vill hon hjälpa Emer att våga släppa taget om livet och lämna sina nära och kära. **Kapitelbok från ca 9 år.**

Farzaneh, Farzad

När pappas farmor dog (2013)

Pappas farmor har dött. Idag ska Frank och pappa åka till hennes lägenhet och hämta några saker. Det blir en äventyrlig resa med både lek och allvarliga samtal om livet och döden. Pappa säger att det är naturligt att dö och att bli ledsen. Berättelsen förmedlar att det i sorgen även finns utrymme för glada känslor. **Fotografisk bilderbok från ca 3 år.**

Hallberg, Lin

Heddas bok (2012)

På sommaren får Hedda, 7 år, åka till mormor på landet, som är veterinär och hjälper sjuka djur. Att gränsen mellan liv och död inte alltid är stor får Hedda lära sig av mormor, det gäller att passa på att njuta av livet. En natt förstår Hedda att mormor snart ska dö. Hon bearbetar sorgen bl. a. genom att skriva. **Kapitelbok från ca 6 år.**

Lindgren Karlsson, Frida

Hej då, bästa farmor (2016)

En bok om kärleken mellan farmor och barnbarnet Siri, men också om en stor sorg när farmor dör. Frida Lindgren Karlsson skildrar verkligen en särskild gemenskap som säkert många barn och farmödrar kan känna igen sig i. Boken beskriver barnets och de vuxnas sorgebearbetning, relationerna är väl beskrivna, vilket gör boken till ett bra verktyg för ett barn i sorg. **Kapitelbok från ca 6 år.**

Lundmark, Ann-Kristina

Tina och mormor (2015)

Tina haft en intensiv vår med kompisar, skola och fotbollsträning och inte hunnit träffa sin mormor så mycket som vanligt. Lite dåligt samvete har gnagt inom henne och när hon får beskedet att mormor är sjuk i cancer och snart ska dö rasar hela hennes tillvaro! En finstämd och angelägen berättelse om stora och viktiga känslor. **Kapitelbok från ca 6 år.**

Olsson, Ingrid

Ett litet hål i mörkret (2008)

När Calle får veta att hans farmor hamnat på sjukhus stannar världen. För många år sedan dog hans pappa och då var det farmor som tröstade och stöttade. Nu kommer sorgen och saknaden tillbaka. Då flyttar en tjej in i lägenheten bredvid. En bok om sorg och om ett möte som kan bli början till en förändring. **Ungdomsbok från ca 13 år.**

Parr, Maria

Våffeljärtat (2007)

Trille är säker på att hans faster lagar de godaste våfflorna i världen, att han bor på det bästa stället av alla och att hans granne Lena är hans allra bästa vän. Men Trilles "faster-farmor" dör och i samma veva bestämmer sig Lenas mamma för att flytta till stan. Bra högläsningssbok om vänskap och sorg. **Kapitelbok från ca 6 år.**

Stark, Ulf

Kan du vissla Johanna (1992)

Berra önskar sig en morfar Tillsammans med sin vän Ulf går han till ålderdomshemmet och väljer ut en gubbe som heter Nils. Det blir en fullträff. Nils har alltid velat ha ett barnbarn och de upplever mycket tillsammans innan Berras livs vändningen närmar sig sitt slut. Det här är en bok om livsglädje och död, där humor och allvar lever sida vid sida. Boken har filmatiserats. **Bilderbok från ca 3 år.**

Om att själv dö

Bengtsson, Elin

Mellan vinter och himmel (2013)

Andreas är femton år och ska snart dö. Alla hanterar det på sitt sätt. Mamman är överbeskyddande, pappan glider undan och storebror Martin flyr in i sitt gitarrspelande. Andreas själv sitter mest framför teven. I hemlighet skriver Andreas upp tre saker han måste hinna med innan han dör. **Ungdomsbok från ca 14 år.**

Downham, Jenny

Innan jag dör (2008)

16-åriga Tessa har leukemi och bara några månader kvar att leva. Hon bestämmer sig för att skriva en lista över vad hon vill göra innan tiden är ute. Bli av med oskulden, bli kär, ta droger, leva livet till det yttersta så länge det bara går. Oerhört gripande roman om stark livsglädje och outgrundlig sorg. **Vuxenbok från ca 15 år.**

Erlbruch, Wolf

Anden, döden och tulpanen (2012)

Anden märker att någon smyger bakom henne och blir förskräckt när hon upptäcker Döden. När de börjar samtala om livet och döden avtar Andens rädsla. Det är en drabbande berättelse som med ett vackert bildspråk lyfter fram existentiella frågor. Den sätter igång viktiga tankar och samtal. **Bilderbok från ca 4 år.**

Green, John

Förr eller senare exploderar jag (2013)

Hazel Grace, 16 år, har länge levt med cancer i lungorna och är döende. Så träffar hon Augustus. Även han har drabbats av cancer och amputerat ett ben, men hans livsutsikter är bättre än Hazels. De blir djupt förälskade. Fantastisk och tänkvärd bok om de stora frågorna. Boken har filmatiserats. **Ungdomsbok från ca 14 år.**

Lindgren, Astrid

Bröderna Lejonhjärta (1973)

Den välkända berättelsen om den dödssjuka pojken Skorpan som räddas i en brand av sin storebror Jonatan som själv omkommer. När även Skorpan dör, möts de i den till synes trygga Körsbärsdalen i Nangijala. En vacker saga för alla åldrar om ont och gott, död och uppståndelse. **Kapitelbok från ca 6 år.**

Ljungberg, Ann-Marie

Maja & döden (2014)

Maja ligger på sjukhus och börjar motvilligt skriva dagbok. Hon är tretton år och har leukemi. Hon berättar om livet på sjukhuset och livet som det var förut, allt det tuffa hon varit med om, det smärtsamma hon är mitt uppe i nu. Sorg och glädje, svart humor och gastkramande förtvivlan. **Ungdomsbok från ca 12 år.**

Lyrevik, Anna

Nora från Ingenstans (2004)

Simon är mycket sjuk och vet att han ska dö. En dag står en flicka som heter Nora bredvid hans säng. Bara Simon kan se henne. När han blir sämre kommer Nora allt oftare på besök. Simon kan prata med henne om det mamma och pappa och personalen inte vill - att Simon ska dö. **Kapitelbok från ca 9 år.**

Pohl, Peter

Jag är kvar hos er (2000)

Anna, 15 år, lider av en obotlig sjukdom som kommer att ta hennes liv. Hennes historia berättas av henne själv och hennes närmaste. Under ett år beskrivs sjukdomsförloppet och Annas kamp. En stark och engagerande berättelse, som kan ge tröst åt andra i liknande situation. **Ungdomsbok från ca 12 år.**

Om att förlora en vän

Chambers, Aidan

Dansa på min grav (1983)

En berättelse om en intensiv kärlekshistoria mellan två unga män, som slutar med den enes död. Den andre, Hal 16 år, dansar på sin väns grav och blir anklagad för gravskändning. Boken är en redogörelse för vad som ligger bakom dådet. Om vänskap, kärlek, sex, saknad och vägen in i vuxenlivet. **Ungdomsbok från ca 15 år.**

Eklund Lykull, Anita

Linnea, kom hem! (2007)

Timjans bästa vän Linnea har rest till Thailand över julen. Då kommer beskedet om tsunamikatastrofen och Timjan kan inte tro att hennes bästa vän skulle kunna vara borta för alltid. Samtidigt drabbas hennes egen familj av omvälvande händelser. Så småningom hittar Timjan en egen väg ut ur sorgen. **Ungdomsbok från ca 12 år.**

Green, John

Förr eller senare exploderar jag (2013)

Hazel Grace, 16 år, har länge levt med cancer i lungorna och är döende. Så träffar hon Augustus. Även han har drabbats av cancer och amputerat ett ben, men hans livsutsikter är bättre än Hazels. De blir djupt förälskade. Fantastisk och tänkvärd bok om de stora frågorna. Boken har filmatiserats. **Ungdomsbok från ca 14 år.**

Green, John

Efter Alaska (2015)

Miles Halter börjar på internatskola i Alabama. Där träffar han Alaska Young, den smartaste, galnaste och snyggaste tjej han någonsin mött. När hon råkar ut för en bilolycka och dör gör Miles och de andra allt för att ta reda på sanningen och få svar på sina frågor. Filosofisk bok om livet, döden och kärleken. **Ungdomsbok från ca 15 år.**

Hedman, Sofia (2019)

Den långa resan

Många gånger har vännerna Undra och Vandra följts åt på stora äventyr. Men den här resan blir den sista – och den måste Vandra göra själv.

Drömskt och hoppfullt får läsaren hjälp att närma sig det allra svåraste - att ta farväl och släppa taget om en älskad. En vacker **bilderbok** om döden. **3-6år.**

Karlsson, Helena

Lea och Maja (2018)

Lea och Maja går i samma gymnasieskola. Maja har cancer och är mycket sjuk. En dag berättar Leas lärare att Maja är död. Lea har svårt att acceptera Majas död. Hon vill höra hennes skratt eka över hela skolan. Det är först när Leas klass har gjort en minnesbok om Maja och varit på hennes begravning som Lea kan börjar vänja sig vid tanken att Maja aldrig kommer tillbaka mer. Lättläst. **Ungdomsbok från ca 15 år.**

Karlsson, Helena

Ingen som hon (2016)

Boken handlar om en liten flicka i tioårsåldern, vars närmast jämnåriga kusin dör i cancer. Här följer vi flickans tankar, återblickar och minnen. Hon ser och minns deras gemensamma uppväxt - den obegripliga saknaden griper tag i berättarjaget och hon drabbas av handlingsförlamning – vill inget göra. En viktig bok om sorg, vänskap och glädje. **Kapitelbok från ca 9 år.**

Ohlsson, Christina

Det magiska hjärtat (2016)

En skildring av hur man som barn närmar sig den ogripbara frågan om döden. Robertas bästa vän Charlotte är svårt sjuk. Hon behöver ett nytt hjärta och det är bråttom. På en auktion hittar Roberta en jordglob som hon får veta är magisk. Om man lyckas utföra ett mycket speciellt uppdrag kan den uppfylla en önskan. Genast ser Roberta en chans att rädda Charlotte! En rörande och fängslande bok för alla som funderar kring livet, sjukdomar och döden. **Kapitelbok. 9-12 år.**

Pohl, Peter

Jag är kvar hos er (2000)

Anna, 15 år, lider av en obotlig sjukdom som kommer att ta hennes liv. Hennes historia berättas av henne själv och hennes närmaste. Under ett år beskrivs sjukdomsförloppet och Annas kamp. En stark och engagerande berättelse, som kan ge tröst åt andra i liknande situation. **Ungdomsbok från ca 12 år.**

Wild, Margaret

Jinx (2004)

Jen har haft otur ända sedan blixten slog ner i sjukhuset dagen när hon föddes. Två av hennes pojkvänner dör. Från att ha varit en väluppfostrad flicka börjar hon missbruka alkohol och förvandlas till Jinx - den som för otur med sig. I slutet når hon någon sorts försoning när hon finner kärleken igen. **Ungdomsbok från ca 15 år.**

Om att förlora ett husdjur

Aminoff, Maria

Oliver och sorgen (2016)

Oliver, hans mamma och lillasyster har som vana att hälsa på Georg, den talande papegojan, på väg hem från lekplatsen. En dag är buren tom. Boken slutar med att livet går vidare, nytt liv föds i form av kaninungar och även om inte Georg glöms så bleknar sorgen. En varm bok med tydliga fina helsidesillustrationer och en enkel lättläst text. **Bilderbok från ca 3 år**

Dahle, Gro

Roy (2009)

Detta är en ömsint och hudnära skildring av ett barns sorgearbete. Boken börjar med att barnet hittar sin hund Roy död. Med lyhördhet skildras sorgens olika stadier - svårigheten att förstå att hunden är borta, den stora saknaden och slutligen behovet av att prata om döden. **Bilderbok från ca 4 år.**

Galli, Sara

Får hundar korvar i himlen? (2014)

Hunden Musse har funnits så länge Alva kan minnas och han förstår som ingen annan. När mamma säger att Musse är gammal och snart ska dö blir Alva förtvivlad. Mamma och Alva pratar om vad som händer efter döden. Det viktigaste är att den som dött lever kvar i våra hjärtan och blir ihågkommen. **Bilderbok från ca 3 år.**

Nilsson, Ulf

Adjö, herr Muffin (2002)

Herr Muffin är ett marsvin som bor i ett litet kartonghus med brevlåda. Nu är han gammal och trött och hans tid är snart förbi. Hans matte skriver tröstande brev till honom med funderingar kring döden. Hon förstår att han snart kommer att dö. Boken genomsyras av en förundran över dödens mysterium. **Bilderbok från ca 3 år.**

Nilsson, Ulf

Alla döda små djur (2006)

Bilderbok om tre vänner som en sommardag bestämmer sig för att starta firman Begravningar AB och ta hand om alla döda djur som ligger i buskar och diken. Delägarna har olika uppgifter - Ester gräver graven, Putte är gråterska och berättaren skriver dikter. **Bilderbok från ca 3 år.**

Stark, Ulf

En stjärna vid namn Ajax (2007)

Hunden Ajax och Johan är vänner. Vänner bjuder varandra på korv. Dom jagar efter fjärilar och flugor. Och om den ena kommer bort så kan den andra rida genom världsrymden för att hitta honom igen. **Bilderbok från ca 3 år.**

**Välkommen att höra av dig eller komma in till oss om
du vill fråga eller låna något!**

Sjukhusbiblioteken SUS med Patientforum

SUS Lund, C-blocket plan 1

Tel 046-17 17 25

Öppet mån-fre 12.00 - 15.00

sjukhusbiblioteket.lund@skane.se

Psykiatribiblioteket, Baravägen 1

Tel 046-17 48 10

Öppet mån-fre 12.00 -15.00

psykiatribiblioteket.lund@skane.se

BUS-biblioteket, Barnsjukhuset

Tel 046-17 24 84

Öppet tisdag 12.00 – 15.00

sjukhusbiblioteket.lund@skane.se

SUS Malmö, Jan Waldenströms gata 35 (CRC)

Tel 040-33 18 00

Öppet mån-fre 12.0 - 15.00

sjukhusbiblioteket.sus@skane.se

Vår hemsida

www.skane.se/sus/sjukhusbiblioteken

